

TÜRKİYE'NİN ZEHİRLİ BİTKİLERİ Ders 11

ZEHİRLİ BİTKİLER:

RANUNCULACEAE FAMILİYASI

Aconitum (=Kurtboğan, kaplanboğan) türleri

TANIM: 100-150 cm boyunda çok yıllık otsu bitkiler. Dik ve zaman zaman dallanmış gövdeye sahipler. Etli kökleri mevcut. Karakteristik miğfer şeklindeki çiçekler sap üzerinde rasemus durumunda. Çiçekler genellikle mavi bazen beyaz, pembe renkte. Meyve 3-4 folikülden oluşmuş. Tohumlar çok sayıda.

ÇİÇEK AÇMA ZAMANI: Temmuz-Ağustos

YETİŞTİĞİ BÖLGE ve HABİTAT: 1600-2200 m arasındaki yüksekliklerde Doğu Karadeniz, Doğu Anadolu Bölgesi'nde; orman, çalılık ve çayırlıklarda.

Türkiye'de yetişen Aconitum türleri:

Aconitum nasutum (Boğanothu)

Aconitum anthora (Kaplanboğan)

Aconitum cochleare

(Gökboğanotu)

Aconitum orientale

ZEHİRLİ KISIMLARI: Tüm bitki, özellikle de yaprak ve kökler

ZEHİRLİ BİLEŞİKLER: Akonitin ve benzer bileşikler (Sodyum kanal aktivatörleri)

ZEHİRLENME BELİRTİLERİ:

Helleborus orientalis

(çöpleme, bohçaotu, doğu çöplemesi, noelgülü, danabağırtan)

TANIM:

- Çok yıllık, otsu ve zehirli bir bitkidir.**
- Yaprakları palmat parçalı, derimsi, alt yüzü tüylü ve uzun saplıdır, doğrudan doğruya rizomdan çıkar.**
- Çiçekler aktinomorf, petal 5 tane ve beyazımsı-yeşil renklidir.**
- Korolla halkasının içinde petallerden daha kısa ve çok sayıda NEKTARYUM bulunur.**
- Stamenler de çok sayıdadır.**
- Ortada 2-8 pistil yer alır, meyva foliküllerden oluşmuştur.**

ÇİÇEK AÇMA ZAMANI: Mart- Mayıs

YETİŞTİĞİ BÖLGE ve HABİTAT: Trakya ve Karadeniz bölgelerinde 0-2200 m arasındaki yüksekliklerde çalılık ve orman altlarında yetişir.

ZEHİRLİ BİLEŞİKLER: Dijitoksine benzer kardiyoaktif glikozitler: hellebrin, helleborin, helleborein

Ranunculus

(Düğün çiçeği) Türleri

TANIM:

10-40 cm boyunda, çok yıllık ya da tek yıllık otsu bitkiler. Geniş genellikle palmat parçalı taban yaprakları, sarı, beyaz nadiren kırmızı çiçekleri mevcut.

Sepaller ve petaller serbest, 5 adet, ginekeum apokarp, meyveler aken çok sayıda.

ÇİÇEK AÇMA ZAMANLARI: Mayıs-Temmuz

YETİŞTİKLERİ BÖLGE ve HABİTAT:

Yurdumuzun hemen hemen her bölgesinde 0-1750 m arası yüksekliklerde, ıř sulara, sulak ayırılıklarda, göl ve bataklık kenarlarında yetişirler.

**Ranunculus sceleratus
(Bataklık Dügünçiçeđi)**

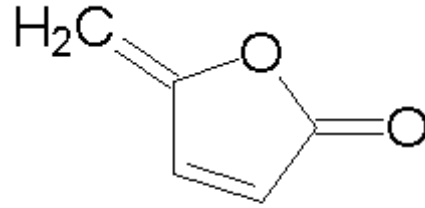
Ranunculus arvensis (Mayıs Çiçeği)

ZARARLI KISIMLARI:

**Bitki özsuđu toksik bileşik içerdiđi için,
tüm bitki.**

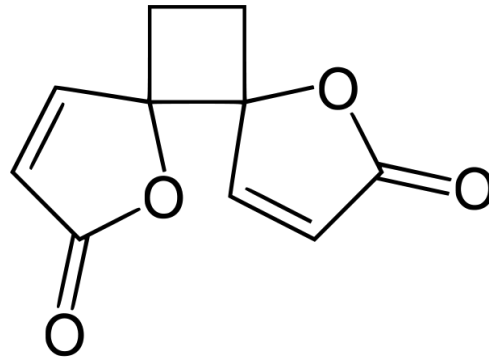
ZEHİRLİ BİLEŞİK:

Tüm Ranunculus türlerinde bulunan “PROTOANEMONİN” acı ve tahriş edici bir maddedir.

Protoanemonin
(aktif)

Kurutma
↓

Anemonin (inaktif)

Bu cinse ait bitkiler halk arasında özellikle eklem ağrılarınin tedavisinde direkt ağrıyan bölgenin üzerine uygulanarak/sarılarak kullanılır.

Uzun süreli uygulamalar ciddi dermatolojik sorunlara neden olur.

Journal of the Turkish Academy of
Dermatology eISSN 1307-394X

Case Report

Phyto dermatitis Presenting as Second-degree Burn-like Injury due to the Application of *Ranunculus constantinopolitanus* as a Folk Remedy

Ali Murat Ceyhan, MD, Mehmet Yıldırım, MD,
Şeyma Çelik Güleçol, MD, Vahide Baysal Akkaya, MD

Address: Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dermatoloji Anabilim Dalı, 32100, Isparta, Türkiye

** Corresponding Author:* A. Murat Ceyhan, MD, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dermatoloji Anabilim Dalı, 32100, Isparta, Türkiye.

E-mail: amuratceyhan@yahoo.com

Published:

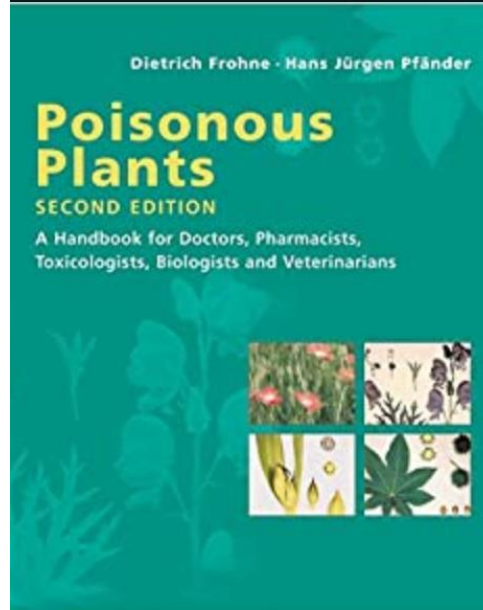
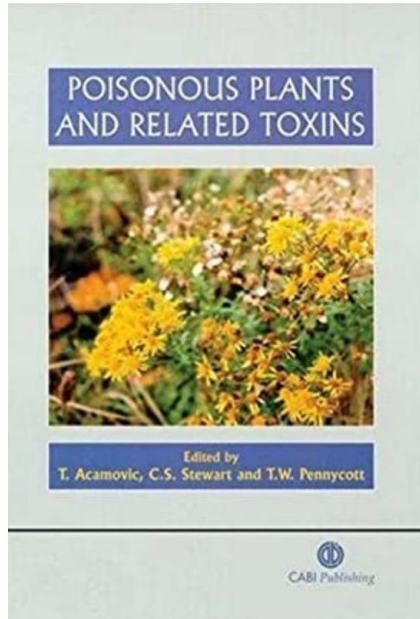
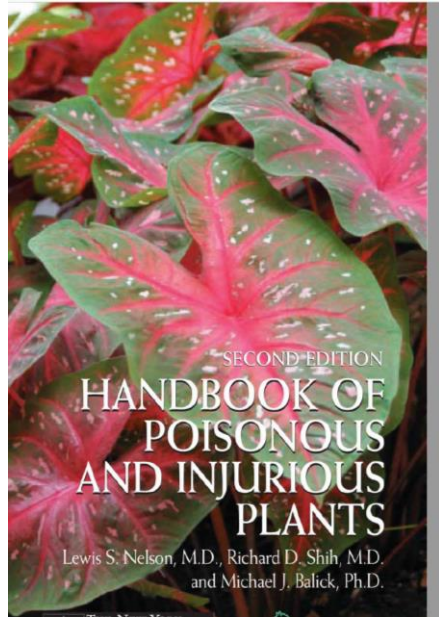
J Turk Acad Dermatol 2010; **4** (3): 04301c

This article is available from: <http://www.jotad.org/2010/3/jtad04301c.pdf>

Key Words: Herbal remedies, *Ranunculus constantinopolitanus*, phyto dermatitis, skin burn

Abstract

Yararlanılan kaynaklar

Wirbeltierforschung in der Kulturlandschaft

Mode of action and toxicology of plant toxins and poisonous plants

Wink, M.

Heidelberg University, Institute of Pharmacy and Molecular Biotechnology, INF 364, 69120 Heidelberg, Germany

Abstract

Plants have evolved the strategy to produce bioactive natural products as a means of defence against herbivores and microbes. Some plants produce toxins that can severely damage or kill a herbivore. The molecular mode of action of neurotoxins, cytotoxins, metabolic poisons, mutagens and toxins that affect skin and mucosal tissues are summarised and discussed. Important poisonous plants of Europe, their toxins and toxicology are tabulated, as this group of plants can provide lead compounds for the development of natural pesticides against insects, slugs or rodents.

- Ö.SEÇMEN,E.LEBLEBİCİ: Yurdumuzun Zehirli Bitkileri, E.Ü. Fen Fak. Kitapları Ser., no:102,102 sayfa.1987.